

HVITVEISEN og den gule VÅRKÅLEN dominerer før løvsprett.

Denne KORTVINGEN ble funnet for første gang i Norge i Melsom!

BOREBILLA (5-7 mm lang) lager de små hullene inne i de hule eikene.

KORALLKJUKE er en sjelden soppart som vokser i Melsom.

MELSOM

TO BESTANDER

Melsom dyre- og plantefredningsområde består av to mindre områder. Det ene ligger innerst i Melsombukta, med eiketrær og andre edelløvtrær. Det andre området består av fem store eiketrær, på jordet som skråner mot syd. Områdene er vernet på grunn av sitt store artsmangfold. Eika kalles ofte et "livsmedium-objekt". Det betyr at treet gjennom livet har en rekke forskjellige levestrukturer for ulike organismer, særlig insekter, sopp og lav. Gamle eiker kan være bolig for opp til 1500 forskjellige arter.

STYRKE ELLER KRAFT!

Store, gamle trær har alltid fascinert mennesker. Det latinske navnet for eik, *Quercus*, stammer fra gresk og betyr styrke eller kraft.

SKIPSTØMMER

Tidligere var eiketrær svært ettertraktet til skipsbygging, og eikebestanden

i Norge ble derfor hardt beskattet frem til 1900-tallet. Trevirke av eik er sterkt, hardt og motstandsdyktig mot råte.

KAN BLI SVÆRT GAMMEL

Eika kan bli svært gammel. Den har hardt trevirke, dyptgående røtter og garvesyre som beskytter mot soppangrep. Eika kan vokse vital og frisk i minst 300 år, deretter kan den leve i 300 år til mens den gradvis svekkes av råte, og så i beste fall stå ytterligere 300 år som halvdød eller død stamme.

NÆRINGSRIK VEDMULD

Dersom en grein brekker eller barken skades vil råttesoppene angripe. Over tid vil det da utvikles hulrom i eika. Hulrommene kan fungere som skjul for fugl og flaggermus. Inne i hulrommet dannes vedmuld, en blanding av råtten ved, sopp, rester av fuglereir, insektbol og døde insekter. Dette gir et svært næringsrikt grunnlag for

PLANTE- OG DYREFREDNINGSOMRÅDE

mange insekter. Svenske forskere antyder at mer enn 500 insektarter er direkte avhengig av råtten ved og rødmyld, den røde vedmulden som dannes inne i hule eiker.

SJELDEN KORTVINGE

I Melsom er det funnet mange sjeldne arter. Blant annet ble en kortvingeart funnet for første gang i Norge i Melsom (bilde). Den lever sannsynligvis av avfall fra maur som bor inne i gamle eiketrær.

FLAGGERMUS

Store trær brukes av flaggermus til navigasjon. Trærne gir mat (de har mange insekter) og de gir gode muligheter for skjul. Flaggermusene gnager ikke selv, og er derfor avhengige av ferdige hull.

Kartgrunnlag: Statens Kartverk tillatelsesnummer Mad 12002-R127454, tillatelsesnummer GEOVEKSTGV-L-0700
Foto: Brigit Brose (1,3), Oddvar Hansen (2,4), Per Mørstad (5)

FRA VERNEBESTEMMELSENE:

Melsom plante- og dyrefredningsområde ble opprettet 30. juni 2006. Formålet er å bevare to bestander med løvtrær, spesielt eiketrær, som er levested for svært sjeldne og truede arter av insekter og sopp.

Vegetasjonen er fredet mot skade og ødeleggelse. Innsamling av insekter er ikke tillatt. Motorferdsel, oppsetting av telt, bålrensing og forspøling er forbudt. Sykling og bruk av hest, unntatt i landbruksdrift og undervisning, er ikke tillatt utenom vei. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet.

Les mer om natur og miljø på www.miljostatus.no

 Melsom animal- and plant protection area has a rich deciduous forest with oak being the dominating tree species. Some of the oldest oak trees in Melsom are several hundred years old. This provides a rich microhabitat for many rare insects, fungi and lichens. Local regulations apply for the protection site: The vegetation is protected against damage. Collection of insects is prohibited. Motorized traffic, camping and lighting fires is not allowed.